

Kommunstyrelsekontor
Torbjörn Stark
Lokalstrateg
Ekonomiavdelningen

2019-08-06

KS-2019-00371-2

Kommunfullmäktige

Förslag från Räddningstjänstförbundet till ägarkommunerna att besluta i frågor angående samverkansmodell och lokalsamarbete inom projekt Pandora

Förslag till beslut

Kommunstyrelsekontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- att** en samverkansmodell - inom ramen för projekt Pandora - ska vidareutvecklas inom Sundsvalls, Timrå och Ånge kommuner, tillsammans med Medelpads Räddningstjänstförbund och övriga samverkande organisationer. Modellen ska ses i ett länsperspektiv,
- att** ställa sig bakom arbetet med att Medelpads Räddningstjänstförbund för sin verksamhet får tillgång till nya lokaler i Sundsvall, Timrå och Liden. Ett lokalsamarbete ska inledas med utgångspunkt från samverkansmodellen i projekt Pandora,
- att** uppmana övriga i Pandora samverkande organisationer att i avsiktsförklaring fatta beslut om fortsatt deltagande i projektet, både när det gäller samverkansmodell och lokalsamarbete,
- att** samverkansmodellen i projekt Pandora ska innefatta arbete för ökad trygghet och säkerhet, både när det gäller effektiva insatser – från mindre vardagshändelser till större samhällsstörningar – och ett verkningsfullt förebyggande arbete. Modellen ska även omfatta stärkande arbete inom krisberedskap och civilt försvar,
- att** Medelpads Räddningstjänstförbund har uppdrag att för Sundsvalls, Timrå och Ånge kommuner samordna vidareutveckling av samverkansmodellen,

2019-08-06

- att** samverkansmodellen ska spridas på sätt som innebär att organisationerna som arbetar med den ser modellen som en angelägenhet för hela Västernorrland att vidareutveckla,
- att** samverkansmodellen är en för alla medverkande organisationer gemensam fråga,
- att** projektering av nya lokaler i Sundsvall, Timrå och Liden ska genomföras i enlighet med projekt Pandoras förslag till inriktning för lokalsamarbete,
- att** projektering av nya lokaler i Sundsvall, Timrå och Liden ska genomföras avseende Medelpads Räddningstjänstförbunds lokalbehov,
- att** projektering av nya lokaler i Sundsvall ska genomföras avseende SOS Alarm Sverige AB:s lokalbehov i enlighet med företagets beslut om deltagande,
- att** projektering av nya lokaler i Sundsvall och Liden ska genomföras avseende Sundsvalls kommuns lokalbehov i enlighet med kommunens beslut om deltagande,
- att** projektering av nya lokaler i Sundsvall och Liden kan genomföras avseende övriga i Pandora samverkande organisationers lokalbehov i enlighet med respektive organisations beslut om deltagande,
- att** Medelpads Räddningstjänstförbund, med stöd av Sundsvalls kommun, ska genomföra projektering av nya lokaler i Sundsvall eller komma överens med extern part att genomföra projekteringen. Om projekteringen överläts till extern part ska Sundsvalls kommun förbereda för och stödja arbetet med denna,
- att** Sundsvalls kommun ska genomföra projektering av nya lokaler i Liden,
- att** Sundsvalls kommun ansvarar i sina projekteringar för att ansökan görs hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, angående erhållande av statliga bidrag. Möjligheten till statliga bidrag avser i första hand nya lokaler i Sundsvall och Timrå. Sundsvalls kommun har detta ansvar även om kommunen har överlåtit till extern part att genomföra projektering för nya lokaler i Sundsvall,
- att** Medelpads Räddningstjänstförbund ska delta i arbetet med projekteringarna av nya lokaler i Sundsvall, Timrå och Liden,

2019-08-06

- att** projekteringarna av nya lokaler i Sundsvall, Timrå och Liden ska följas av investeringsbeslut eller för Sundsvalls eller Timrås del ett åtagande av Sundsvalls eller Timrå kommuner om hyra av extern parts lokaler eller en delegation till Medelpads Räddningstjänstförbund att teckna ett sådant åtagande,
- att** lokalsamarbete i projekt Pandora innebär möjligheter till samnyttjande av lokaler över de organisatoriska gränserna. Ett samarbete som ger förutsättningar både för effektivt användande av lokaler och att bilda gemensamma arbetsgrupper inom olika verksamhetsområden
- att** inriktningen ska vara att samtliga nya lokaler i Sundsvall, Timrå och Liden – inom ramen för projekt Pandora - är färdigställda år 2023. Nya lokaler för andra samverkande organisationer i Pandora än de som framgår av ovanstående beslutspunkter, kan komma att färdigställas senare
- att** ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda vilka verksamheter i Sundsvalls kommun som bör samlokaliseras med Medelpads Räddningstjänstförbunds nya lokaler i Sundsvall och Liden
- att** ge kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på omfattning av investeringarna samt hur de ska genomföras och finansieras

Ärendet

Ärendet handlar om en samverkansmodell där det tydliggörs att de organisationer som arbetar för ett tryggare och säkrare samhälle arbetar mer tillsammans, om ett utvecklat lokalsamarbete samt om ett inriktningsbeslut om att planera för nya lokaler åt de samverkande organisationerna där första steget är nya lokaler åt räddningstjänsten och SOS Alarm i Sundsvall samt åt räddningstjänsten i Liden och Timrå.

Bakgrund

Medelpads Räddningstjänstförbund (MRF) har tillsammans med SOS Alarm, Polisen, Region Västernorrland, Länsstyrelsen och MRF:s medlemskommuner Sundsvall, Timrå och Ånge bedrivit en förstudie (Pandora) där uppdraget har varit att utreda möjligheterna till att utveckla samverkan i både förebyggande syfte, i händelser och samhällsstörningar samt i nya lokaler vid sjukhusområdet i Sundsvall. Dessutom har en förstudie gjorts för nya lokaler åt MRF i Liden.

2019-08-06

Timrå och Ånge kommunfullmäktige har i maj respektive juni 2019 fattat motsvarande beslut i ärendet.

Ärendets tidigare handläggning

- 2017-11-07 §282 Kommunstyrelsen i Timrå beslutar att genomföra en förstudie för en ny brandstation i Timrå.
- 2017-11-27 §95 Kommunfullmäktige i Ånge beslutar att godkänna medfinansiering av en förstudie för nya brandstationer
- 2018-03-12 §65 Kommunstyrelsen i Sundsvall beslutar att en förstudie ska genomföras avseende investering i nya brandstationer i Sundsvall och i Liden
- 2019-05-27 §105 Kommunfullmäktige i Timrå beslutar om inriktningsbeslut nya brandstationer i Timrå och Sundsvall
- 2019-06-17 §49 Kommunfullmäktige i Ånge beslutar om samverkansmodell och lokalsamarbete inom projekt Pandora

Förvaltningens överväganden

MRF har tillsammans med flera andra organisationer konstaterat att verksamheten skulle bli bättre för invånarna med en ny samverkansmodell. Arbetet med denna modell är påbörjad i och med den förstudie (Pandora) som nu gjorts.

För att ytterligare underlätta en ökad samverkan ser parterna ett utvecklat lokalsamarbete som en framgångsfaktor och en process är därför påbörjad hos samtliga parter.

MRF:s egna lokaler i Sundsvall, Timrå och Liden är alla i ett skick som inte uppfyller dagens krav ur vare sig verksamhets- eller arbetsmiljösynpunkt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår direktionen för MRF att medlemskommunerna beslutar om en ny samverkansmodell och att lokalsamarbetet ska utvecklas. Vidare föreslås ett inriktningsbeslut för att planera nya lokaler åt de samverkande organisationerna där första steget är nya lokaler åt räddningstjänsten i Sundsvall (inkl lokaler åt SOS Alarm), Liden och Timrå.

Kommunstyrelsekontoret tillstyrker de förslag som lämnats av MRF. I denna tjänsteskrivelse kommenteras delar av de förstudier (Pandora, Timrå och Liden) som utgör en del av beslutsunderlaget. För ytterligare kunskap om innehållet i lämnade förslag hänvisas till ovan nämnda förstudier.

2019-08-06

Kommunstyrelsekontoret ser följande steg i det fortsatta arbetet.

1. Beslut om samverkansmodell – sker i detta ärende
2. Inriktningsbeslut om nya lokaler i Sundsvall och Liden – sker i detta ärende
3. Beslut om nya lokaler i Sundsvall och Liden – sker när Sundsvalls kommun utrett och beslutat om hur stort lokalbehov kommunen har i Sundsvall och Liden samt när överenskommelse träffats med SOS Alarm om deras lokaler
4. Beslut om genomförande av investeringarna – sker när projektering är genomförd alternativt i tilldelningsbeslut vid upphandling av hyreskontrakt.

Samverkansmodellen

Kommunstyrelsekontoret ser förslagen som ett bra initiativ av samtliga inblandade parter och att det är som naturligt att MRF blir samordnare av denna utveckling. På länsnivå har länsstyrelsen i sitt grunduppdrag ett övergripande ansvar för samordning.

Förslagen i denna del tillstyrks således av kommunstyrelsekontoret.

Lokalsamarbete

Även i denna del tillstyrker kommunstyrelsekontoret lämnade förslag från MRF.

Utifrån att de deltagande organisationerna har sina egna beslutsprocesser och ligger i olika fas vad gäller definierade lokalbehov ser kommunstyrelsekontoret det som naturligt att i en första etapp planera och arbeta för lokaler åt MRF och SOS Alarm i Sundsvall och för MRF i Liden och Timrå. Utgångspunkten ska dock vara flexibilitet i planering så att andra samverkansparter i senare etapper kan komma att lokaliseras inom samma område.

Eftersom samverkansmodellen samordnas av MRF och lokalfrågorna är en del i samverkansmodellen är det naturligt att MRF blir samordnare även i utvecklingen av lokalsamarbetet.

I den organisationsform som MRF har är det viktigt att alla större beslut tas av medlemskommunerna på liknande sätt som nu sker med samverkansmodell, lokalsamarbete och inriktningsbeslut för nya lokaler. Kommunstyrelsekontoret ser ingen fara i denna del utan kan konstatera att MRF, och övriga parter i samverkansmodellen, hela tiden söker dialog, samförstånd och konstruktivt samarbete.

2019-08-06

Nya lokaler i Sundsvall, Liden och Timrå

Nuvarande lokaler i Sundsvall invigdes 1959, lokalerna i Liden inryms i en före detta bensinstation från 1960-talet med stora brister i avloppsfunktionen och stationen i Timrå byggdes i början av 1950-talet.

Ingen av stationerna uppfyller dagens krav vare sig ur verksamhets- eller arbetsmiljösynpunkt och behöver därför ersättas. I det arbete som bedrivits har det konstaterats att en ombyggnad av befintliga anläggningar inte är ett alternativ.

Kommunstyrelsekontoret tillstyrker därför ett inriktningsbeslut om nya lokaler i Sundsvall, Timrå och Liden.

I ett första skede föreslår MRF att medlemskommunerna fattar ett inriktningsbeslut om nya lokaler och att projektering ska genomföras utifrån SOS Alarms och Sundsvalls kommuns beslut om deltagande. Detta innebär att projekteringen kan påbörjas efter att en överenskommelse träffats med SOS Alarm och efter att Sundsvalls kommun beslutat om vilka verksamheter som ska beredas lokaler i den nya byggnaden vid sjukhuset.

Detta innebär således att projektering inte kan påbörjas per omgående, dels på grund av att det för närvarande inte är klart vilka typer av lokaler och inte heller vilka ytor som ska projekteras. En projektering innebär också ett ekonomiskt åtagande och enligt principerna i Sundsvalls kommun ska projekteringen föregås av ett politiskt beslut där även den ekonomiska omfattningen och finansieringen ingår.

Kommunstyrelsekontoret har därför för avsikt att senare återkomma till kommunfullmäktige med förslag på lösning av kommunens lokalbehov i de nya byggnaderna, omfattning av projekteringen, skattningar av investeringsvolymerna och ekonomiska konsekvenser för medlemskommunerna i MRF.

Omfattningen av projekteringen uppgår enligt förstudien till ca 20-30 mnkr för Sundsvall, ca 7 mnkr för Timrå och ca 2 mnkr för Liden.

Förstudien innehåller även översiktliga kalkyler för en nybyggnation vid sjukhuset i Sundsvall. Kalkylerna är i 2019 års prisnivå och innehåller inte byggherreomkostnader som markinköp, vägar, framdragning media, abonnemang, fastighetsbildning, planhantering, bygglov etc. eller kostnader för utrustning och inventarier. Den slutliga investeringen kommer således att bli högre.

2019-08-06

Kalkylerna för nya lokaler i Sundsvall ser ut som följer:

MRF och SOS Alarm – ca 8 300 m² byggyta och en yttre yta om ca 8 600 m² till en uppskattad kostnad av ca 200 miljoner inkl. samverkansbesparingar och exkl. bland annat byggherreomkostnader.

MRF, SOS Alarm, Polisen, Stadsbyggnadskontoret, Regionen 1177 Vårdguiden, Koncernstaben, MittSverige Vatten & Avfall, Överförmyndarkontoret och Servanet – ca 20 000 m² byggyta och en yttre yta om ca 14 700 m² till en uppskattad kostnad av ca 440 miljoner inkl. samverkansbesparingar och exkl. bland annat byggherreomkostnader.

För nya lokaler i Liden har kalkylerats ca 17 mnkr inklusive föreslaget gym och för nya lokaler i Timrå finns en kalkyl på ca 69 mnkr.

Vad som behövs innan beslut i nästa steg

Innan beslut om projektering av nya lokaler i både Sundsvall och Liden kan tas behöver några viktiga frågor hanteras där den ena avser ställningstagande till de önskemål om samverkan och lokaler som framförts från kommunen och några bolag i kommunkoncernen i arbetet med Pandora och den andra avser arbetet med att nå en överenskommelse med SOS Alarm om lokaler för deras verksamhet.

I detta ingår även att utreda framtidsplaner för MRF:s nuvarande lokaler i Sundsvall och Liden och vilka ekonomiska konsekvenser förändringar av dessa kan innebära.

Kommunala lokaler

Koncernstaben, stadsbyggnadskontoret, servicecenter, överförmyndarkontoret, socialtjänsten, Mittsverige Vatten och Servanet har deltagit i Pandora och lämnat förslag på områden där samverkan kan ske och vilka önskemål om lokaler som finns vid en nybyggnation i Sundsvall.

Vad gäller Liden har kultur- och fritidsnämnden, servicecenter, socialtjänsten visat intresse för samverkan och lokaler.

Innan beslut om projektering måste kommunen gå igenom dessa önskemål, bedöma ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser och besluta om vilka utrymmen som ska tillgodoseas i de nya lokalerna vid sjukhusområdet.

2019-08-06

SOS Alarm AB

En dialog har förts med SOS Alarm och de har stort intresse av en fortsatt samverkan med MRF och andra aktörer samt att flytta till nya lokaler i anslutning till MRF. SOS Alarm har en vilja att utveckla sin verksamhet i Sundsvall men för det så krävs nya, effektivare lokaler.

Innan den fortsatta planeringen behöver en överenskommelse träffas med SOS Alarm om deltagande där bland annat ekonomiska förhållanden regleras.

Styrdokument och juridik

Arbetet med förstudier och beredning av ärendet har bedrivits i enlighet med gällande styrdokument vilket även framtida arbete kommer att göra.

Jämställdhet och mångfald

Ärendet har ingen direkt påverkan på jämställdhet och mångfald. Däremot finns i tankarna med samverkansmodell, lokalsamarbete och nya lokaler dessa perspektiv med som vägledning i det fortsatta arbetet.

Konkret kan dock sägas att stationen i Liden har dåliga förutsättningar för att bedriva en verksamhet för kvinnliga medarbetare och stationen i Sundsvall har sämre förutsättningar för kvinnliga brandmän även om anpassningar så långt som möjligt har genomförts här.

Ekonomi

Kalkylerna som är framtagna innehåller inte byggherreomkostnader som markinköp, vägar, framdragning media, abonnemang, fastighetsbildning, planhantering, bygglov etc, samt utrustning och inventarier. Kalkylerna är gjorda i 2019 års prisnivå och pekar mot en investering på 217 mnkr för lokaler till MRF och SOS Alarm i Sundsvall och lokaler för MRF i Liden. Den slutliga investeringen kommer således att bli högre. Omfattningen av samtliga kostnader behöver klargöras innan definitivt ställningstagande till nya lokaler kan tas. Vidare behöver skattningar göras av framtida driftkostnader för både lokaler och MRF:s organisation och dess konsekvenser för medlemskommunerna.

Projekteringen av stationerna i Sundsvall och Liden beräknas kosta mellan 22 och 32 mnkr. I det fall kommunfullmäktige i ett senare skede beslutar att genomföra investeringen kommer projekteringen att aktiveras och påverka den hyra MRF kommer att belastas med i framtiden. Om investeringen inte kommer att genomföras får kommunen göra en engångsnedskrivning vilket det aktuella året kommer att påverka kommunens resultat.

2019-08-06

Den modell som finns för att finansiera MRF innebär att samtliga medlemskommuner är med och betalar förbundets samtliga kostnader och det i förhållande till antal invånare i respektive kommun. De nya stationer som nu planeras i Timrå, Sundsvall och Liden betalas alltså av dessa kommuner plus Ånge.

Enligt förbundsordningen delas kostnaderna mellan medlemskommunerna på följande sätt:

1. Ånge kommun betalar i förhållande till antalet invånare den 1 januari året före respektive budgetår förhöjt med en faktor på 25 % (Ånges andel av kostnaderna i förhållande till antalet invånare gånger 1,25)
2. Resterande kostnader delas mellan Sundsvalls och Timrå kommuner i förhållande till antalet invånare i kommunerna den 1 januari året före respektive budgetår

Förslag till uppföljning

Uppföljning av arbetet med samverkansmodell och lokalsamarbete kommer att ske dels i MRF:s ägarråd men även i delårsrapporter och årsredovisningar som MRF tar fram.

Vad gäller nya lokaler så blir nästa steg att kommunfullmäktige behöver ta ställning till omfattning, genomförande och finansiering av projektering och investering inkluderande framtidsplaner för MRF:s nuvarande lokaler i Sundsvall och Liden. Fortsatt hantering kommer således att beslutas av kommunfullmäktige.

Åsa Bellander
Kommundirektör